

Kjøbenhavns Posten.

Redigeret og udgivet af A. P. Liunge.

11te Aarg.

Löverdag d. 4. Februar 1837.

Nr. 35.

Forsendes, ifølge Kongelig allernædigste Tilladelse, med Posten saavel i Danmark som i Hertugdommerne.

Thorvaldsens Museum.

Man har til alle Tider erkendt, at en Nation hædrer sig selv ved at hædre sine store Mænd; thi ligesom velfortjent Hæder er Storhedens bedste Lon, saaledes maa den offentlige Anerkendelse af udmærket Værd vække Folkeets Agtelse for den rette Sjæleadel og oplive dets Beundring for fremragende Kraft, den maa styrke dets moraliske Bevidsthed, stærke dets Retsfærdighedsfølelse. Den offentlige Moral undergraves, naar enten sande Fortjenester blive upaafkommende, eller naar Usselheden drages frem til Magt og Ære, men det er en Festdag for alle Gode, naar den Bedste erholder Bellonningens Krone. Deraf hædrer et Folk sig selv, naar det hædrer sine store Mænd, thi det vidner ved om, at det er oplyst, retfærdigt og taknemmeligt nok til at sætte Priis paa hvad der er Stort og Edelt, og kun det, hvorpaa vi sætte Priis, kun det kunne vi siges ret egenligen at besidde.

Store Mænd, er den herligste Gave, Himlen kan skenke nogen Nation; thi den er det, som deres Birken især kommer tilgode, den, over hvis Navn deres Storheds Glæds spreder sine Straaler. Den Selvfoellelse, der vækkes ved Bevidstheden om et saadant noiere Sloegtskab med store Genier, om en saadan nærmere Forbindelse med store Bedrifter, den Stolthed, som fødes af Glæden over en Rigdom af denne Art, kan ikke virke andet, end godt; thi den har en Kraft til at vække alle gode Kraftter til Liv og lidligt Stroben, og den har en Kraft til at rense Sjælen for alt, hvad der er lavt, gemeent, uoverdig; den er en Spore for al ødel Kappelyst og en Tomme paa hvør ureen Eidskab. Deraf finde vi da ogsaa, at alle dygtige Nationer have hædret deres store Mænd, og ikke blot have de feiret deres Minde efter deres Død, og søgt at bevare Erindringen om deres Værd og om deres Daad til de seneste Sloegter, men de have skattet sig dobbelt lykkelige, naar Skjæbnen forundte dem alt her at kunne vække Seirens Palme til den endnu levende.

Det er da især ved Mindesmærker af forskellig Art man har søgt at levede i sine store Mænd, og at bevare Mindet om deres Virken her paa Jorden. Det er ved Soiler og Statuer, at man har villet forevige deres Navn, for at Steen eller Malm kunde prise deres Bedrifter, og opmunstre de kommende Sloegter til at efterligne dem. Men ofte — meget ofte er saadant ogsaa blevet misbrugt; det er ofte ikke i Sandhed store Mænd, men forsøngelige Stormænd, som Fodsels eller andet Tilfælde hævede over deres Medmennesker, der have troet paa den Maade at kunne tilsnige sig en lojet Storhed selv efter deres Død; men Historien er grantseende, deres Steen blev stum, deres Malm blev dødt, og hold og ligegyldig træder Efterverdenen paa de Masser, de sammendyngede i det afmægtige Haab, derpaa at kunne klætte op til Olympens Guder. Og selv hvor saadant Mindesmærke blev sat for den, som var værdig til saa hæderligt Eftermale, der var Maaden som oftest lidet tilfredsstillende for den rette Følelse; det var sædvanligt Fyrsternes Lue, der udprantede deres Vonder for at pynte deres Torve og Haver.

Men hvo blandt os er stor, som Thorvaldsen? En ødel og elskelig Mand, der ved sin egen Kraft udviklede sig til en herlig Fylde af det skønneste Liv, — en mægtig Genius, der ved dybt Studium og alvorlig Stræben naaede en i den nyere Tid ukjendt Fuldendethed i sin Konst, — en Beromthed saa stor, at hans Navn prises i alle Lande og i alle Tongemaal. Thorvaldsen har gjort en stor Epoke i sin Konst, og det vil sikkert være længe, inden der igjen opstaaer et Geni saa glimrende, at det kan overstraale hans Storhed. Han har etter faldt Olympens evig unge Gudeverden til nyt og gloedeligt Liv og han er Skaber af en kristelig Plastik, som uden Forbillede — hverken i Oldtiden eller i Katholicismens rige Frembringelser — kun skylder hans dybe Begeistring, hans frie Kraft sin Tilværelse. Men i barnlig Beskedenhed staar han der midt i al den jublende Hysding; det er Danmark, hvis

Navn han har forherliget, Danmarks unge Konstnere, for hvilke han i Konstens evige Hjem var en faderlig Ven, en Kærlig Veileder, Danmark, som han skenrede sine bedste Skatte, Danmark, der skal arve ei blot hans Minde, men de skønne Frugter af hans rige Konstnerliv. I Sandhed! Hvo iblandt os er stor, som Thorvaldsen, og værd til at hædres af Danmark?

Og kan der tænkes et skønnere Mindesmærke om hans Værd og vor Taknemmelighed, end et Museum for alle hans Værker? Det er noget andet, end disse Obelisker og Soiler og Buste, med latinisk Lapidarsnak og tomme Emblemer; — det er Thorvaldsen selv i al sin Skønhed, der til evige Tider skal være iblandt os. Det er noget andet, end disse Mumier i Linned og Peber — det er hans Sjel, hans hele rige Sjel, der evig ung vil leve med os; lyslende skal han boe iblandt vore Efterkommere, og begjæstre dem for den evige Skønhed, »en faderlig Ven og Kærlig Veileder for Danmarks unge Konstnere» i fuldige Tider, som han er det den Dag i Dag. Det er et Pantheon her i det kolde Nord vi ville grunde, det er Grækenlands Guder, der skulle faae Borgerret i den Stad København, det er den christelige Plastik, der skal plante sit marmorhvide Kors iblandt os, og de ville gjøre Korstog hertil fra Øst og fra Vest og beundre og efterligne.

Og de ville drage her hid fra Øst og fra Vest, og de ville sige: See alt det har en dansk Mand skabt, og alt det have hans Medborgere samlet; de fortjente at have ham, thi de vidste at skatte hans Værd. Det er noget andet end disse Ulyheste, som jordisk Forsengelighed satte sig selv, end disse Marmorsarcophager, hvorunder jordisk Forsengelighed begrov sig selv; ja det er noget andet selv end hūn stolte Vendomesøle „ex ære capio“, som „ingen Moder kan see uden Saarer.“ — „Ingen Bonder ere udpanede for at more nogen Fyrste, og pynte hans Torve og Haver,“ — det er frie Mænds frie Værk! Det er derfor ikke blot et Minde om Thorvaldsens Virken og en Prydelse for Danmark, — det er tillige et Minde om den Borgeraand, som Frihedsloegsen havde født, om den Nationalfølelse, som Culturen havde vakt i Danmark.

Det er en saadan Foreningsaand, der har udrettet, hvad stort der er gjort paa Jorden, og dens Værker staae endnu som Vidner om den Begeistring, hvil Allfodning de vare. Nu er vor Tid vel ikke rig, hvorfra paa Begeistring eller paa Penge, men det skulde i Sandhed være høist sorgeligt, om der ikke fandtes saa megen Almeñaand, saa megen Konstsands, saa megen Nationalfølelse, som der udfordres til, paa en værdig Maade at bringe en saa skøn Idee til Udførelse. Der gives dem, som twible — det forekommer os derfor at

vere en Gressag for Nationen at gjendrive en saadan Tivl. Vi kunne ikke andet end ønske, at denne Sag maa finde beredvillig Understøttelse og al den Fremgang, som forstandig Tver og livlig Kærlighed kunne berede den.

Frederiksborgh Stutteri.

I Københavnsposten Nr. 14 staar en, C. F. B. underskreven, det frederiksborgske Stutteri betreffende Artikel, indeholdende en Charakteristik af Stutteri-Directionen og Stutmesteren, samt nogle i Anledning af hemdede Stutteri fremkalde Ønsker. I hvorvel Undertegnede i det Væsentligste stemmer overeens med C. F. B. i Henseende til de i hūnt Stykke fremsatte Ittringer, troer han dog, til Forfatterens SlutningsØnske at kunne tilføje et, med Publicums end mere overeensstemmende, nemlig det: Gid dog Frederiksborgh Stutteri ret snart maatte gaae ind, og de derpaa anvendte betydelige Summer deels besparet til Bedste for Landets Financer, deels anvendes paa den hensigtsmæs- sigste Maade til at fremme en fuldkommen Hesteavl i Landet, og derved gjøres frugtbringende for Staten.

Lader os, med Hensyn herpaa, betragte det frederiksborgske Stutteri lidt nærmere. Hvad var Hensigten af dette Stutteries Oprættelse? — Deels var det vel, at forsyne det Kongelige Huses Stalde med bedre Heste, end man paa den Tid kunde faae til Hjælps i Landet, deels ogsaa at udbrede bedre Stodhingste, end man paa den Tid fandt i Landet, og derved at op-hjelpe Landets Hesteavl. Men nu skulde man dog troe, at naar den sidste Hensigt var opnaaet, og man i Landet kunde fåe passende Heste til de Kongelige Stalde, den første, nemlig at opdroette disse Heste i selve Stutteriet af sig selv maatte bortfalde, og at det Sidste, nemlig at indvirke forbedrende paa Landets Hesteavl, naar dette kan opnaaes paa en mindre kostelig, mere hensigtsmæsrig, og til Tidernes Tarr bedre svarende Maade, ogsaa maatte ophøre. Ikke desto mindre seer man dette kostbare Stutteri endnu at bestaae i sin oprindelige Form.

Bel blev for faa Aar siden en Reduction foretagen med Stutteriet, og saaledes det første Skridt gjort til at opfylde et almindeligt Ønske, idet det allerhøiest besluttedes, at Kun til Hs. Majestets egen Stald skulde leveres Heste fra Stutteriet, de øvrige Kongelige Stalde